

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 33/08

22. maj 2008

Sodba Sodišča v zadevi C-499/06

Halina Nerkowska / Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie.

IZPLAČILO INVALIDSKE POKOJNINE, KI JO DRŽAVA ČLANICA ODOBRI CIVILNIM ŽRTVAM VOJNE ALI REPRESIJE, SE NE SME ZAVRNITI SAMO ZATO, KER UPRAVIČENEC PREBIVA V DRUGI DRŽAVI ČLANICI

Zahteva po prebivanju na nacionalnem ozemlju, kot jo predvideva poljska zakonodaja, je nesorazmerna.

H. Nerkowska je poljska državljanica, ki je bila leta 1946 rojena na ozemlju današnje Belorusije. Potem ko je izgubila svoje starše, ki so bili na podlagi sodne odločbe prisilno izgnani v Sibirijo, je bila tudi sama leta 1951 prisilno izgnana v nekdanjo ZSSR, kjer je živela v težavnih razmerah. Leta 1957 se je vrnila na Poljsko. Leta 1985 je zapustila Poljsko in se trajno nastanila v Nemčiji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie (socialno varstveni zavod, območna enota Koszalin) je H. Nerkowski zavrnil izplačilo že priznane invalidske pokojnine iz naslova škode za zdravje, ki jo je utrpela v času prisilnega izgnanstva, ker ni prebivala na poljskem ozemlju.

H. Nerkowska je zoper to odločbo pred poljskim sodiščem vložila tožbo in zatrjuje, da zaradi pristopa Republike Poljske k Evropski uniji kraj njenega trenutnega prebivališča ne more biti ovira za izplačilo te dajatve.

Sodišče, ki je obravnavalo zadevo, Sąd Okręgowy w Koszalinie (okrožno sodišče v Koszalinu), sprašuje Sodišče Evropskih skupnosti, ali pravica do prostega gibanja in bivanja na ozemlju držav članic, ki jo Evropska unija zagotavlja svojim državljanom s Pogodbo ES, nasprotuje nacionalni zakonski ureditvi, kot je poljska zakonodaja¹, ki pogojuje izplačilo dajatev, odobrenih civilnim žrtvam vojne ali represije, s prebivališčem upravičenca na ozemlju te države članice.

Sodišče Evropskih skupnosti najprej opozarja, da na trenutni stopnji razvoja prava Skupnosti dajatev, katere namen je povrnitev škode civilnim žrtvam vojne ali represije zaradi psihične ali telesne okvare, ki so jo te utrpeli, spada v pristojnost držav članic. Vendar morajo slednje to

¹ Zakon z dne 29. maja 1974 o pokojninah vojnih invalidov in njihovih družin (Dz. U 2002, št. 9, postavka 87), kot je bil spremenjen, in zakon z dne 24. januarja 1991 o borcih in nekaterih osebah, žrtvah represije med vojno in po njej (Dz. U št. 17, postavka 75).

pristojnost izvajati ob spoštovanju prava Skupnosti, zlasti določb Pogodbe o priznavanju svoboščine vsem državljanom Unije, da se prosto gibljejo in bivajo na ozemlju držav članic.

Sodišče v nadaljevanju poudarja, da možnosti, ki jih daje Pogodba na področju prostega gibanja oseb, ne bi imele svojega polnega učinka, če bi državljana neke države članice lahko odvrnile od njihove uporabe zaradi ovir, ki jih njegovemu bivanju v državi članici gostiteljici iz razlogov pravne ureditve postavlja njegova lastna matična država, ki kaznuje dejstvo, da jih je ta dejansko uporabil. Zato **poljska zakonska ureditev**, ki je za določene državljane manj ugodna zgolj zaradi tega, ker so uporabili svojo pravico do prostega gibanja in bivanja v drugi državi članici, **pomeni omejitev svoboščin, ki jih priznava Pogodba ES vsakemu državljanu Unije.**

Taka omejitev v zvezi z izvajanjem svoboščin domačih državljanov je utemeljena le, če temelji na objektivnih preudarkih v splošnem interesu, ki niso odvisni od državljanstva zadevnih oseb, **in če je sorazmerna s ciljem**, ki ga legitimno zasleduje nacionalno pravo.

Sodišče prav tako ugotavlja, da **sta** tako želja po zagotavljanju obstoja **naveznih okoliščin** med družbo zadevne države članice in upravičencem dajatve kot zahteva po preverjanju, ali slednji neprekinjeno **izpolnjuje pogoje za prejemanje** te dajatve, **objektivna preudarka v splošnem interesu**, ki upravičujeta zadevno omejitev.

Vendar dejstvo, da ima upravičenka državljanstvo države članice, ki podeljuje zadevne dajatve, in je v tej državi živela več kot dvajset let, zadostuje za dokaz obstoja navezne okoliščine med to državo in upravičenko te dajatve. V teh okoliščinah je treba **zahtevo po prebivanju v celotnem obdobju izplačevanja navedenih dajatev šteti za nesorazmerno** v delu, v katerem presega to, kar je nujno za zagotavljanje take navezanosti.

Poleg tega je cilj preverjanja, ali upravičenec invalidske pokojnine neprekinjeno izpolnjuje pogoje za njeno pridobitev, mogoče doseči z drugimi sredstvi, ki so prav tako učinkovita, vendar manj omejujoča.

Sodišče zato zaključuje, da **pravo Skupnosti nasprotuje zakonodaji, kot je poljska zakonodaja v obravnavanem primeru.**

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Razpoložljive jezikovne različice: CS, DE, EN, ES, EL, FR, HU, IT, PL, SK, SL

Celotno besedilo sodbe je na voljo tudi na spletni strani Sodišča.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=rechercher&numaff=C-499/06>

Običajno je na voljo po 12. uri po srednjeevropskem času na dan razglasitve.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Ireneusza Kolowco.

Tel. (00352) 4303 2793, faks (00352) 4303 2053